

Systematiskt arbetsmiljöarbete:

Kropp, själ och arbete är receptet i Landskrona

En omfattande riskinventering och ett personalutvecklingsprojekt ska hjälpa personalen på Kyrkogårdsförvaltningen i Landskrona att få en tryggare och bättre arbetsmiljö. Vägen dit går genom en grundläggande utbildning i arbetsmiljö för all personal.

Leif Alfredsson, som sedan 2005 är Kyrkogårdschef i Landskrona församling, menar att detta med arbetsmiljöarbetet har accelererat. Som chef blir det allt mer att tänka på. Han ingår tillsammans med kyrkoherden och kanslichefen i församlingens ledningsgrupp.

– Ledningsgruppen har tillsammans med skyddsombuden och fackrepresentanter arbetat fram en SAM-pärm som vägledning för både Kyrkoförvaltningens och Kyrkogårdsförvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete. Den används flitigt och är inte en hyllvärmare. Ungefär en gång i månaden går man igenom valda delar av pärmerna på personalmötet, säger Leif Alfredsson.

Riskinventering

Vad gäller kyrkogården har man gjort en riskinventering och till exempel jobbat fram särskilda instruktioner för hur man gräver kistgravar. Det är ett ytterst farligt moment i arbetet på kyrkogården. Till instruktionerna finns ett omfattande bildmaterial. Alla anställda på kyrkogården utbildas i hur man gräver kistgravar. De skriftliga instruktionerna hoppas man ska bli stilbildande för andra kyrkogårdsförvaltningar runt om i landet.

– En tradition på kyrkogården är att var och en sköter sitt. Man lägger sig inte i vad de andra gör. Men jag tror att vi mer och mer måste komma bort från det synsättet och arbeta mer tillsammans, menar Leif Alfredsson.

För att kunna arbeta med den psykosociala miljön på arbetsplatsen använder man sig av enkät-ten APP, Arbetsplatsens psykosociala puls, som Arbetsmiljöverket rekommenderar. Svaren på enkäten redovisas öppet på en personalsamling av kyrkoherden. Varje personalgrupp arbetar sedan vidare med de frågor som är relevanta inom just deras område.

Kropp, själ och arbete

Förutom SAM-pärm och APP, har man inom Kyrkogårdsförvaltningen dragit igång ett personalutvecklingsprojekt som kallas Kropp, själ och arbete, på initiativ av Leif Alfredsson. Drivande i projektet är representanter från personalen i två särskilda grupper – Ledarskapsgruppen och Friskvårdsgruppen. För detta projekt, där också en satsning på kompetensutveckling ingår, har man fått EU-bidrag.

– Vi försöker helt enkelt ligga i framkanten vad gäller detta. Projektet handlar bland annat om att utarbeta en modell för hur man har utvecklingsamtal i grupp. Hur ska arbetslaget kunna arbeta smidigare tillsammans? Hur kan alla hjälpa till för att gruppen ska må sina mål? Jag tror att det är bättre att ha utvecklingssamtal i grupp än enskilt. Eller åtminstone är det ett nödvändigt komplement.

Träna på arbetstid

För det andra handlar friskvårdsprojektet om en kraftfull satsning på friskvård. Det finns ett friskvårdssrum på kyrkogården. Förutom träningsredskap finns där även en massagestol och en massagebänk. I rummet får personalen vistas på sin arbetstid. Man kan få massage av en professionell massör till subventionerad kostnad.

– Det har stor betydelse om man själv kan försöka bota sin onda rygg genom att regelbundet sätta sig i massagestolen. Det får ju individen att själv ta ansvar för sin hälsa, säger Leif Alfredsson.

Grundläggande kurs

När Landskrona församling för några år sedan beslutade sig för att på allvar ta tag i arbetsmiljön på Kyrkogårdsförvaltningen, så skedde det på initiativ från skyddsombudet från Kommunalarbetareförbundet och från ledningsgruppen. Uppdraget gick till det regionala ombudet för Kommunal Eva Pålsson.

Med Prevents material Bättre arbetsmiljö som grund, lade hon upp en egen utbildning i arbetsmiljöfrågor. Kursen riktade sig främst till chefer, arbetsledare och fackliga representanter. Även förtroendevalda ingår. Kursen hölls på Sundsgården utanför Helsingborg. Man hade både diskussioner och grupparbete.

– Mycket av det vi tog upp handlade om den psykiska och sociala arbetsmiljön. Vem bestämmer vad? Kan en chef säga åt mig att göra vad som helst osv.

Eva Pålsson minns att diskussionerna var lite trevande i början. Man var helt enkelt ovan vid sådana frågor. Som detta med mobbing till exempel.

– Alltid när jag pratar om lite mer känsliga saker ta jag exempel från min egen verksamhet inom Kommunal. Ingen ska känna sig utpekad. Det är grundläggande att fråga vad saker och ting ska leda till. Kan det vara så att om vi arbetar med

arbetsmiljöfrågor så kommer det att leda till att vi får det bättre tillsammans på jobbet, att det kan leda till en varaktig förändring? Att vi blir stärkta, mer pålästa och får mer sammanhållning i gruppen?

Inga syndabocker

För Eva Pålssons del är det viktigt att aldrig ägna sig åt att leta syndabocker.

– Vems fel det är och vem som ska åka dit intresserar mig inte. Det är väl viktigare att prata om vad vi ska göra när något väl händer. Eller vad vi ska göra för att det över huvud taget inte ska hända, avslutar Eva Pålsson.

Bra dialog

Birgitta Anglevåg har under de senaste tio åren arbetat inom Kyrkogårdsförvaltningen i Landskrona. Hon arbetar både ute och inne, både som kyrkogårdsarbetare och som lokalvårdare. Dessutom är hon arbetsplatsombud på Kyrkogårdsförvaltningen.

Hon tycker att det är viktigt att ha en bra dialog mellan arbetsgivare och arbetstagare. Det är viktigt att man kan prata med varandra.

– Det är ju själva förutsättningen för att man sedan ska kunna gå vidare och bearbeta andra frågor. Kan man inte prata fungerar ingenting. Det är viktigt att chefer lyssnar och att man har ömsesidig respekt.

I de tre medstyrande grupper som finns på kyrkogården försöker man att ha en bra dialog med varandra.

– Detta är rätt så nytt. Inte alla är vana vid att jobba på det sättet. Yngre personer har kanske lättare att ta till sig nya arbetssätt.

Birgitta Anglevåg tycker att det känns som om arbetsgivaren satsar på personalen, som att de får mycket. De får ägna sig åt friskvård på arbetstid och kan få regelbunden massage till reducerat pris. Dessutom får man 800 kronor per år till den

egna träningen. Hon trivs väldigt bra på sitt arbete.

Etikkontrakt

Upprätta ett etikkontrakt för hur man ska bemöta varandra. Det är ett av råden som Birgitta Anglevåg ger. På Kyrkogårdsförvaltningen i Landskrona sitter detta kontrakt på en anslagstavla så att alla hela tiden kan se det. I kontraktet står bland annat att man ska tala med varandra istället för om varandra. Det har betydelse för arbetsklimatet om man försöker hålla sig till reglerna i kontraktet. Något annat som står i kontraktet är att det är viktigt att ha roligt på jobbet. Där uppmanas även alla att vara delaktiga i det som händer och sker på arbetsplatsen. God arbetsmiljö är något vi skapar tillsammans, avslutar Birgitta Anglevåg.

Landskronas bästa råd

★ Se till att alla medarbetare känner sig delaktiga och att de kan vara med och påverka sin arbetssituation. Ta personalen och deras kompetens på allvar, de är duktiga yrkesmän och yrkeskvinnor. Alla kan bidra med något.

★ Ha hjärtat med i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det handlar om att hitta rätt förhållningssätt. Det ska kännas lustfyllt och inte besvärligt att jobba med arbetsmiljö.

★ Försök att ha en bra dialog mellan arbetsgivare och arbetstagare. Det är viktigt att man kan prata med varandra.

★ Upprätta ett etikkontrakt. I Landskrona sitter detta kontrakt på en anslagstavla så att alla hela tiden kan se det.

Kontakt

Kyrkogårdschef Leif Alfredsson
Tel: 0418-574 54, 0706 0157 49
E-post: leif.g.alfredsson@svenskakyrkan.se

Regionalt ombud för Kommunal
Eva Pålsson
Tel: 046-38 54 49, 0708-21 30 93
eva.palsson@kommunal.se

Kyrkogårdsarbetare Birgitta Anglevåg
Tel: 0418-574 00
E-post: birgitta.anglevag@svenskakyrkan.se